

KARTA KURSU

Specjalność nauczycielska

Nazwa	Podstawy psychologii klinicznej dla nauczycieli
Nazwa w j. ang.	The basis of clinical psychology for teachers

Koordynator	dr Rafał Abramciów, prof. UKEN	Zespół dydaktyczny
		Instytut Psychologii
Punktacja ECTS*	1	

Opis kursu (cele kształcenia)

1. Przekazanie wiedzy rodzajach zaburzeń, psychoterapii, o emocjach i relacjach społecznych – perspektywa rozwojowa, psychodynamiczna i systemowa.
2. Prawidłowy rozwój emocjonalny i społeczny jako warunek zdrowego rozwoju i efektywnej edukacji dzieci i młodzieży.
3. Zaburzenia zachowania i emocji u dzieci i młodzieży a zaburzenia psychiczne. Zaburzenia osobowości, neurozy.
4. Przekazywanie wiedzy dotyczącej różnic między oddziaływaniami treningowymi (rozwijającymi) a terapeutycznymi (psychokorekcyjnymi).
5. Trenowanie umiejętności praktycznych studentów w pomaganiu z radzeniem sobie z emocjami i ich wpływem na funkcjonowanie w środowisku domowym i szkolnym

Warunki wstępne

Wiedza	
Umiejętności	
Kursy	

Efekty uczenia się

	Efekty uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
--	------------------------------	---

<p style="text-align: center;">Wiedza</p>	<p>W01. Student zna proces rozwoju ucznia w okresie dzieciństwa, adolescencji i wczesnej dorosłości: rozwój fizyczny, motoryczny i psychoseksualny, rozwój procesów poznawczych (myślenie, mowa, spostrzeganie, uwaga i pamięć), rozwój społeczno-emocjonalny i moralny, zmiany fizyczne i psychiczne w okresie dojrzewania, rozwój wybranych funkcji psychicznych, normę rozwojową, rozwój i kształtowanie osobowości, rozwój w kontekście wychowania, zaburzenia w rozwoju podstawowych procesów psychicznych, teorie integralnego rozwoju ucznia, dysharmonie i zaburzenia rozwojowe u uczniów, zaburzenia zachowania, zagadnienia: nieśmiałości i nadpobudliwości, szczególnych uzdolnień, zaburzeń funkcjonowania w okresie dorastania, obniżenia nastroju, depresji, krystalizowania się tożsamości, dorosłości, identyfikacji z nowymi rolami społecznymi, a także kształtowania się stylu życia;</p> <p>W02. Student zna teorię spostrzegania społecznego i komunikacji: zachowania społeczne i ich uwarunkowania, sytuację interpersonalną, empatię, zachowania asertywne, agresywne i uległe, postawy, stereotypy, uprzedzenia, stres i radzenie sobie z nim, porozumiewanie się ludzi w instytucjach, reguły współdziałania, procesy komunikowania się, bariery w komunikowaniu się, media i ich wpływ wychowawczy, style komunikowania się uczniów i nauczyciela, bariery w komunikowaniu się w klasie, różne formy komunikacji – autoprezentację, aktywne słuchanie, efektywne nadawanie, komunikację niewerbalną, porozumiewanie się emocjonalne w klasie, porozumiewanie się w sytuacjach konfliktowych;</p> <p>W03. Student zna zagadnienia autorefleksji i samorozwoju: zasoby własne w pracy nauczyciela – identyfikacja i rozwój, indywidualne strategie radzenia sobie z trudnościami, stres i nauczycielskie wypalenie zawodowe.</p>	<p>B.1.W2</p> <p>B.1.W3.</p> <p>B.1.W5.</p>
---	---	---

	Efekty uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalność)
Umiejętności	U01. Student umie radzić sobie ze stresem i stosować strategie radzenia sobie z trudnościami U02. Student umie zaplanować działania na rzecz rozwoju zawodowego na podstawie świadomej autorefleksji i informacji zwrotnej od innych osób.	B.1.U.7. B.1.U.8

	Efekty uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
Kompetencje społeczne	K01. Student potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę psychologiczną do analizy zdarzeń pedagogicznych.	B.1.K2.

Organizacja											
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach									
		A		K		L		S		P	
Liczba godzin	15			15							
30											

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład interaktywny
Prezentacje multimedialne
Studia przypadków
Samoobserwacja i obserwacja
Projekty indywidualne lub grupowe

Formy sprawdzania efektów uczenia

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01								X		X			
W02								X		X			
W03								X		X			
U01								X		X			
U02								X		X			
K01								X		X			
...													

Kryteria oceny	Praca pisemna (esej) oceniana jest jako: bardzo dobra (gdy znajomość tematyki i aktualność wiedzy nie budzą zastrzeżeń), dobra (gdy praca prawidłowo przedstawia opisywany temat, ale zawiera drobne braki), dostateczna (gdy praca spełnia jedynie podstawowe kryteria znajomości opisywanej problematyki), niedostateczna (gdy praca zawiera podstawowe błędy i nieścisłości opisywanej problematyki).
----------------	--

Uwagi	Zaliczenie i ocena ogólna kursu dokonywane są na podstawie aktywnego uczestnictwa w zajęciach, udziału w dyskusjach oraz w oparciu o sporządzony esej na zadany temat.
-------	--

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

1. Podstawy psychologii klinicznej, psychoterapii i rodzaje psychoterapii współczesnej
2. Cele psychoterapii psychodynamicznej analiza przeniesienia i przeciwprzeniesienia
3. Emocje i relacje społeczne – perspektywa rozwojowa, psychodynamiczna i systemowa jako komplementarne spojrzenia na funkcjonowanie dzieci i młodzieży warunkach szkolnych i pozaszkolnych.
4. Zaburzenia zachowania i emocji dzieci i młodzieży a zaburzenia psychiczne u dorosłych – podobieństwa i różnice. Zaburzenia osobowości i neurozy
5. Psychoprophylaktyka, psychoedukacja i wspomaganie rozwoju a oddziaływania terapeutyczne (o charakterze korekcyjnym).
6. Socjoterapia a psychoterapia – różne rodzaje oddziaływań pomocowych.

Wykaz literatury podstawowej

Aronson E. (2001). Psychologia społeczna. Serce i umysł. Wyd. Zysk i S-ka.
 Barbaro de B. (1997). Wprowadzenie do systemowego rozumienia rodziny. Wyd. UJ, Kraków.
 Biała M. (2006). Problemy z zachowaniem dzieci i młodzieży. Wyd. Fraszka Edukacyjna, Warszawa.
 Bloomquist M.L. (2011). Trening umiejętności dla dzieci z zachowaniami problemowymi. Wyd. UJ, Kraków.
 Carson, R.C., Butcher, J.N., Mineka, S. (2003), Psychologia zaburzeń. Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk.
 Cierpiątkowska, L., Gościński, J. (2005) Współczesna psychoanaliza. Modele konfliktu i deficytu. Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań.
 Terapia dzieci i młodzieży, red. I. Dąbrowska – Jabłońska. (2006), Oficyna Wyd. Impuls, Kraków
 Geldard D., Geldard K. (2005), Jak pracować z dziecięcymi grupami terapeutycznymi. GWP, Gdańsk.
 Psychologiczne aspekty trudności w wychowywaniu dzieci z zaburzeniami rozwoju i zachowania, red. K. Kaleta, J. Mróz (2010), Wyd. Ped. ZNP, Kielce.

Wykaz literatury uzupełniającej

Psychologia zdrowia dzieci i młodzieży: perspektywa kliniczna, red. W. Pilecka, (2011), Wyd. UJ, Kraków.
 Rembowski, J. (1975). Metody projekcyjne w psychologii dzieci i młodzieży, Wydawnictwo Naukowe PWN.
 Schaffer, H. R. (2007). Psychologia dziecka. Wydawnictwo Naukowe PWN.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	
	Przygotowanie do egzaminu	
Ogółem bilans czasu pracy		30
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		1